

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ &
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : disedu@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Ελ.Κωνσταντινίδου
: Κ.Μελέτη
: 210-3443002
: 210-3443791

Μαρούσι, 8-5-2023
Αρ. Πρωτοκόλλου:Φ1/43843/ΕΚ/ 51439 /Δ7

ΠΡΟΣ : Οργάνωση Γη
Email: info@organizationearth.org
ΚΟΙΝ.: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής,
Email:info@iep.edu.gr

ΘΕΜΑ: Έγκριση του προγράμματος «Βιωματικά – Εκπαιδευτικά Προγράμματα Σύνδεσης με τη Φύση» του φορέα Οργάνωση Γη

Σχετ: α)η με αρ. 1614/Υ1/8-1-2020 Απόφαση της Υπουργού και των Υφυπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β΄ 8/10-1-2020)
β)Το με αρ. πρωτ. 82138/06-07-2022 εισερχόμενο έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ.
γ) Το με αρ. πρωτ. 43843/12-04-2023 εισερχόμενο έγγραφο του Ι.Ε.Π. (Απόσπασμα Πρακτικού)

Σε απάντηση του ανωτέρω (β) σχετικού και έχοντας υπόψη το ανωτέρω σχετικό (γ), σας ενημερώνουμε ότι **εγκρίνεται** το αίτημά σας για υλοποίηση του προγράμματος με τίτλο «Βιωματικά – Εκπαιδευτικά Προγράμματα Σύνδεσης με τη Φύση», το οποίο απευθύνεται σε μαθητές/-ήτριες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, (Νηπιαγωγείου, όλων των τάξεων Δημοτικού Σχολείου και Γυμνασίου και της Α΄ τάξης ΓΕΛ, Γενικής Εκπαίδευσης, όλων των σχολικών μονάδων της χώρας για το σχολικό έτος 2022-2023, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

1. Η συμμετοχή των σχολικών μονάδων στο προτεινόμενο πρόγραμμα να είναι προαιρετική και δωρεάν για τους μαθητές και τις μαθήτριες σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως του τρόπου υλοποίησής του (διαδικτυακά ή/και δια ζώσης).

2.Το εκπαιδευτικό υλικό να αξιοποιηθεί από τον/την εκπαιδευτικό με χαρακτήρα προαιρετικό και κατά την κρίση του/της, είτε ως ένα ολοκληρωμένο σύνολο δράσεων στο πλαίσιο προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, είτε ως αυτόνομες δράσεις/μεμονωμένες δραστηριότητες σε επίπεδο ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης των μαθητών/τριών. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η μη επιβάρυνση της διδασκαλίας των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, αλλά αντίθετα ο εμπλουτισμός και η διεύρυνσή τους με τρόπο δημιουργικό, σύμφωνα πάντα με τους στόχους που τίθενται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

3. Η υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος/υλικού από τον/την εκπαιδευτικό να γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών της τάξης, διασφαλίζοντας τη συνάφεια με τον εκπαιδευτικό και διδακτικό προγραμματισμό. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η μη παρακώλυση του σχολικού προγράμματος και η ασφάλεια των μαθητών/μαθητριών.

4. Οι διαδικασίες-μεθοδολογία εφαρμογής του προγράμματος να είναι σύμφωνες με τις γενικές παιδαγωγικές προϋποθέσεις, ανάγκες και δυνατότητες της εκάστοτε βαθμίδας αλλά και της εκάστοτε ιδιαίτερης ομάδας μαθητών/-τριών.
5. Το πρόγραμμα να υλοποιείται μετά από σχετική απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων και τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης της σχολικής μονάδας, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία για τις σχολικές δράσεις στο πλαίσιο της σχολικής ζωής.
6. Σε περίπτωση υλοποίησης του προγράμματος στον σχολικό χώρο μπορούν να εισέρχονται **δύο (2) άτομα** το ανώτερο σε κάθε Τμήμα πλέον του εκπαιδευτικού, σύμφωνα με το 147ο Απόσπασμα Πρακτικού της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.
7. Να έχουν ενημερωθεί οι γονείς/κηδεμόνες για την προαιρετική συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών στο πρόγραμμα και να έχει εξασφαλιστεί από τη σχολική μονάδα η ενυπόγραφη δήλωση συναίνεσής τους.
8. Στο πλαίσιο υλοποίησης των δράσεων/δραστηριοτήτων να πληρούνται οι κανόνες υγείας και ασφάλειας των ωφελούμενων μαθητών/μαθητριών, καθώς και των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
9. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος να μην παρακωλύεται με οποιονδήποτε τρόπο η εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων.
10. Πριν από την υλοποίηση του προγράμματος να προηγείται ενημέρωση και σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Συμβούλων Εκπαίδευσης καθώς και των Υπεύθυνων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης/Σχολικών Δραστηριοτήτων των οικείων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
11. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα να υλοποιείται με την παρουσία του/της εκπαιδευτικού της τάξης και η συνολική του διάρκεια να μην υπερβαίνει τις **δύο(2) διδακτικές ώρες** για τις δραστηριότητες που υλοποιούνται εντός ωρολογίου προγράμματος.
12. Η υλοποίηση του προγράμματος να γίνεται χωρίς τροποποιήσεις και σύμφωνα με την παρούσα έγκριση.
13. Να τηρείται το θεσμικό πλαίσιο περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών μαθητών/μαθητριών, εκπαιδευτικών και γονέων/κηδεμόνων [ν.4624/2019, Γενικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων-GDPR].
14. Στο πλαίσιο της υλοποίησης του προγράμματος δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η φωτογράφιση, η βιντεοσκόπηση και η ηχογράφηση των μαθητών και μαθητριών.
15. Σε κάθε περίπτωση επίσκεψης των μαθητών/μαθητριών σε χώρους εκτός της σχολικής μονάδας απαιτείται (α) απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, (β) η σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης της σχολικής μονάδας και (γ) η ενυπόγραφη δήλωση συναίνεσης των γονέων/κηδεμόνων των μαθητών/μαθητριών.
16. Να εφαρμόζονται οι διατάξεις που αφορούν στις σχολικές επισκέψεις και μετακινήσεις των μαθητών/μαθητριών, όπως αυτές προβλέπονται στη με αρ. Δ1α/Γ.Π. οικ. 55254/10-09-2021 (Β' 4187) Κ.Υ.Α., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και (α) για την Π/θμια Εκπαίδευση στη με αρ. πρωτ. Φ.14/89494/ΓΔ4/17-7-2020 (Β' 2888) Υ.Α. και τη με αρ. πρωτ. Φ.9/ΦΔ/114342/Δ1/15-09-2021 εγκύκλιο και (β) για τη Δ/θμια Εκπαίδευση στη με αρ. 20883/ΓΔ4/12-02-2020 (Β' 456) Υ.Α.. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση και κατά προτεραιότητα να τηρούνται αυστηρά τα οριζόμενα στις εκάστοτε Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις ή/και εγκυκλίους του Υ.ΠΑΙ.Θ. που αφορούν στα μέτρα ασφαλούς λειτουργίας των εκπαιδευτικών μονάδων για την αποφυγή διάδοσης του κορωνοϊού και να λαμβάνονται υπόψη τα κατά τόπους ισχύοντα μέτρα και οι απαγορεύσεις αναφορικά με τον COVID-19.

17. Εάν στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος πραγματοποιηθούν ενημερωτικές επισκέψεις εκπροσώπων του Φορέα στον σχολικό χώρο τα πρόσωπα αυτά να έχουν ορισθεί εκ των προτέρων και να έχουν ενημερωθεί σχετικά οι σχολικές μονάδες.
18. Σε κάθε περίπτωση το πρόγραμμα να μη χρησιμοποιηθεί για κανενός είδους διαφημιστικό ή άλλο εμπορικό σκοπό.
19. Δεν επιτρέπεται η διάθεση/προβολή οποιουδήποτε υλικού το οποίο (α) δεν είναι εγκεκριμένο από το Υ.ΠΑΙ.Θ. για το σχολικό έτος 2022-2023, (β) μπορεί να αφορά έμμεση ή άμεση διαφήμιση/προώθηση εμπορικών προϊόντων Φορέων/επιχειρήσεων ή Υπηρεσιών ατόμων/Φορέων και (γ) αναφέρεται σε τυχόν χορηγούς του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος.
20. Δεν επιτρέπεται οποιαδήποτε μελλοντική εμπορική διάθεση του εκπαιδευτικού προγράμματος και του συνοδευτικού υλικού με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης του Υ.ΠΑΙ.Θ..
21. Σε περίπτωση διάθεσης εκπαιδευτικού υλικού από τον Φορέα, αυτό να έχει τη θετική γνωμοδότηση του Ι.Ε.Π., να είναι ελεύθερο προς χρήση στους/στις εκπαιδευτικούς, να διανέμεται χωρίς οικονομική επιβάρυνση για τους/τις μαθητές/μαθήτριες και τους/τις εκπαιδευτικούς και να αξιοποιείται εφόσον κριθεί ότι υπάρχει συνάφεια με το Πρόγραμμα Σπουδών ή/και το σχετικό Πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων.
22. Η χρήση του παρουσιαζόμενου ή διαμοιρασθέντος εκπαιδευτικού υλικού να μην υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα και να τηρείται το θεσμικό πλαίσιο «περί πνευματικής ιδιοκτησίας» (Ν.4212/2013).
23. Πριν από την υλοποίηση του προγράμματος, προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου/ης, να προηγηθεί ανάρτηση στον ιστότοπο του Φορέα με (α) σύντομη περιγραφή του προγράμματος (περιγραφή δράσεων, μεθοδολογία, στόχοι, επιδιωκόμενα αποτελέσματα, αποτίμηση) και (β) παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού.
24. Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε ενδεχόμενες επιμορφωτικές δράσεις για την υλοποίηση του προγράμματος να είναι προαιρετική, δωρεάν και να πραγματοποιείται εκτός του εργασιακού ωραρίου τους, με τη συνεργασία των Υπευθύνων Σχολικών Δραστηριοτήτων των οικείων Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
25. Στο τέλος του διδακτικού έτους κατατίθεται από τον Φορέα Έκθεση Αποτίμησης, στην οποία σε κάθε περίπτωση επισυνάπτεται συμπληρωμένο το συνημμένο αρχείο (Συν. 1), όπου συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία:
- (α) αριθμός των σχολικών μονάδων που συνεργάστηκαν,
  - (β) στοιχεία ταυτότητας των συμμετεχουσών σχολικών μονάδων (ονομασία, Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης και για τα ελληνικά σχολεία του εξωτερικού: ονομασία, Πόλη και Χώρα),
  - (γ) αριθμός ωφελούμενων μαθητών/μαθητριών,
  - (δ) αριθμός εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών και
  - (ε) τρόπος υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος (διαδικτυακά ή/και δια ζώσης).
- Τα ανωτέρω στοιχεία, που αφορούν στην αποτίμηση του προγράμματος, αποστέλλονται από τον Φορέα έως τη λήξη του διδακτικού έτους στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υ.ΠΑΙ.Θ. από τις οποίες έλαβε την έγκριση και κοινοποιούνται στο Ι.Ε.Π..
- Σε περίπτωση υλοποίησης του προγράμματος με διαδικτυακό τρόπο και σε ελληνικά σχολεία του εξωτερικού, ο Φορέας δύναται να επικοινωνεί απευθείας με τους Συντονιστές Εκπαίδευσης Εξωτερικού, στοιχεία των οποίων παρατίθενται στον συνημμένο πίνακα.

Επισημαίνεται, με ιδιαίτερα emphaticό τρόπο, ότι η υλοποίηση των προτεινόμενων εκπαιδευτικών σχεδιασμών ιεραρχείται ως δευτερεύουσας σημασίας, καθώς προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην αυστηρή τήρηση των υγειονομικών πρωτοκόλλων για την αντιμετώπιση των επιδημιολογικών κινδύνων και στη μείωση της πιθανότητας να εκτεθεί το εκπαιδευτικό προσωπικό και το μαθητικό δυναμικό των σχολείων σε επικίνδυνο ιικό φορτίο. Κατά συνέπεια, και ανεξάρτητα από την παιδαγωγική ή επιστημονική καταλληλότητα και εγκυρότητα του κάθε εγχειρήματος, οι διευθύνσεις των σχολείων έχουν την τελική αρμοδιότητα αναφορικά με την εφαρμογή του σχεδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της πολιτείας και των υγειονομικών οργάνων για την αντιμετώπιση της επιδημικής κρίσης.

Προς ενημέρωση κάθε ενδιαφερομένου η παρούσα έγκριση αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υ.ΠΑΙ.Θ. <http://edu-gate.minedu.gov.gr/> .

Συν.: Δύο (2) ηλεκτρονικά αρχεία excel

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Π.Ε.,
Δ.Ε. & Ε.Α.Ε.**

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΠΤΣΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υφυπουργού κας Ζ. Μακρή
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Π.Ε., Δ.Ε. και Ε.Α.
3. Δ/νση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία - Τμήμα Α'
4. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Π.Ε., Τμήμα Β'
5. Δ/νση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δ.Ε., Τμήμα Β'
6. Δ/νση Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας και Καινοτομίας - Τμήμα Α' (<http://edu-gate.minedu.gov.gr/>)
7. ΔΙΠΟΔΕΜΣ - Τμήμα Α'